Dosarul nr.4r-80/24 Judecătoria Chișinău, (sediul Ciocana)
4-19095131-02-4r-05012024 Judecător Igor Bațalai

D E C I Z I E
În numele legii

26 septembrie 2024 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Ion Bulhac și Silvia Cecan

examinînd în şedinţă publică /fără prezența părților/, în ordine de recurs, recursul declarat de către recurenta Ouș Svetlana împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana) din 04 februarie 2020, prin care a fost încetat procesul contravenţional în privinţa lui Nicolae Leşan, născut la *****, învinuit de comiterea contravenţiilor, prevăzute de art.74/3 , art.74/1 alin.(4), art.74/1 alin.(2), art.74/1 alin.(1) din Codul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă:

La 07 mai 2019 de către agentul constatator din cadrul Centrului Naţional pentru protecţia Datelor cu Caracter Personal, Rodion Rusnac în privinţa lui Nicolae Leşan a fost încheiat procesul- verbal cu privire la contravenţie nr.02-11/39/17-028, acţiunile contravenientului fiind încadrate în baza art.74/3 din Codul contravenţional.

La 25 iunie 2019, a fost remisă spre conexare, o lată cauză contravenţională nr.4- 1285/2019, (12-4-31522-28052019), (procesul-verbal nr.02-11/39/17-044 din 22.06.2018) în privinţa aceleiaşi persoane, care la 27 mai 2019, a fost remisă spre rejudecare de la către Curtea de Apel Chişinău, făptuitorul, Nicolae Leşan fiind acuzat de comiterea contravenţiilor prevăzute de art.74/1 alin.(4), art.74/1 alin.(2), art.74/1 alin.(1) din Codul contravenţional.

La 03 octombrie 2019, în cadrul examinării cauzei contravenţionale cu nr.4-1105/2019, s-a dispus conexarea cu cauza contravenţională înregistrate cu nr.4-1285/2019 pentru examinarea într- un proces unic, fapt care nu se v-a răsfrânge negativ asupra examinării complete şi obiective a cauzelor indicate, atribuindu-li-se un număr unic de evidenţă nr.4-1105/2019.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie nr.02-11/39/17-028 din 07 mai 2019, se pretinde că în perioada 09.02.2018 - prezent, în mun.Chişinău avocatul Nicolae Leşan din cadrul BAA Botanica a încălcat art.4 alin.(1) lit.a), art.23 şi art. 30 ale Legii privind protecţia datelor cu caracter personal şi dispus înlăturarea de către făptuitor a neconformităţilor constatate la pct. 3 din Decizia nr.234, în partea ce vizează înregistrarea în calitate de operator în Registrul de evidentă a operatorilor de date cu caracter personal, notificarea sistemelor de evidenţă gestionate si elaborarea politicii de securitate la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaţionale de date cu caracter personal deţinute de către avocatul Nicolae Leşan, cu informarea în termen de 30 de zile despre măsurile întreprinse în acest sens.

Potrivit învinuirii făptuitorul ar fi distrus datele cu caracter personal vizînd cet.S.O, accesate şi/sau extrase neautorizat din Banca centrală de date a cadastrului bunurilor imobile la 05 august 2015, 28 ianuarie 2016, 30 ianuarie 2016, 29 februarie 2016 şi 10 aprilie 2016, precum şi asigurarea de către acesta a distrugerii de către alţi operatori/terţi care au obţinut de la avocatul Nicolae Leşan datele cu caracter personal vizând cet. S.O., stocate în resursa informaţională sus- indicată, conţinute în eventuale acte/scrisori/extrase, deţinute la moment de către cel din urmă sau alţi terţi.

Avocatul Nicolae Leşan, a recepţionat Decizia nr. 234 din 29 decembrie 2017, la 09 ianuarie 2018, însă la expirarea termenului indicat în aceasta, nu a informat despre realizarea măsurilor legale dispuse. Subsecvent, dat fiind lipsa informaţiilor referitoare la măsurile întreprinse în vederea executării Deciziei în cauză prin interpelările nr.02/1-06/1878 din 24 august 2018 şi nr.02/1 -06/254 din 04 februarie 2019, Centrul a solicitat avocatului Nicolae Leşan, prezentarea informaţiilor concrete, în vederea executării măsurilor legale dispuse în Decizia nr.234 din 29 decembrie 2017.

Se aduc acuzaţii că pînă în prezent, avocatul Nicolae Leşan nu a întreprins măsurile legale dispuse de Centru, în vederea înlăturării neconformităţilor constatate - nu a depus setul de documente la Ghişeul unic al Centrului şi nu se regăseşte în SIA Registrul de evidenţă al operatorilor de date cu caracter personal, rezultă neîndeplinirea Deciziei nr.234 din 29 decembrie 2017, inacţiunile celui din urmă întrunind elementele constitutive ale contravenţiei prevăzute la 74/3 Cod contravenţional al Republicii Moldova, astfel, acţiunile contravenientului fiind încadrate în baza art.74/3 din Codul contravenţional.

Concomitent, potrivit procesului-verbal nr.02-11/39/17-044 din 22 iunie 2018, avocatul Nicolae Leşan a prelucrat date cu caracter personal, ce vizează cet.Ouş Svetlana, prin accesarea Băncii centrale de date a cadastrului bunurilor imobile, la 05 august 2015, 28 ianuarie 2016,30 ianuarie 2016,29 februarie 2016 şi

10 aprilie 2016) şi utilizarea neautorizată a acestor date, contrar prevederilor art.4. alin. (1) lit.a) al Legii privind protecţia datelor cu caracter personal.

Tot, el, potrivit informaţiilor consemnate în SIA Registrul de evidenţă a operatorilor de date cu caracter personal, nu a notificat Centrului careva sisteme de evidenţă gestionate de acesta, cum ar fi, cel puţin: dosarele de asistenţă juridică, registrul actelor certificate şi nu este înregistrat ca operator în cadrul sistemului informaţional enunţat supra, contrar prevederilor art. 23 al Legii privind protecţia datelor cu caracter personal, precum şi prevederilor Regulamentului Registrului de evidenţă a operatorilor de date cu caracter personal, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.296 din 15 mai 2012.

Tot, Nicolae Leşan potrivit actului de învinuire, nu dispune de o politică de securitate a datelor cu caracter personal, contrar prevederilor art.30 al Legii privind protecţia datelor cu caracter personal şi Cerinţelor faţă de asigurarea securităţii datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaţionale de date cu caracter personal, aprobate prin Hătărîrea Guvernului nr.1123 din 13 decembrie 2010.

Acţiunile lui Nicolae Leşan au fost încadrate în baza art.74/1 alin.(4), art.74/1 alin.(2), art.74/1 alin.(1) din Codul contravenţional.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chişinău, (sediul Ciocana) din 04 februarie 2020, a fost încetat procesul contravenţional în privinţa lui Nicolae Leşan, a.n.*****, învinuită de comiterea contravenţiilor, prevăzute de art.74/3 , art.74/1 alin.(4), art.74/1 alin.(2), art.74/1 alin.(1) din Codul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Nefiind de acord cu hotărîrea nominalizată, recurenta Ouș Svetlana a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, repunerea în termenul de prescripție omis din motive întemeiate; anularea hotărîrei judecătoriei Ciocana din 04.02.2020 ca fiund ilegale; remiterea cauzei la rejudecare în instanţa de fond.

În motivarea recursului s-au invocat următoarele motive:

- instanţa de fond a examinat cauza în lipsa făptuitorului şi a victimei nefiind citaţi legal, fapt ce se confirmă din materialele dosarului contravențional, încâlcind prevederile ar. 6 alin. 1 lit. a,b,c, CEDO;

- instanţa de fond a considerat că agentul constatator a conchis comiterea faptelor imputate doar in baza propriilor presupuneri, nefiind prezentare probe care demonstreze Gnovăua contravenientul;

- instanța a lipsit-o de dreptul de a face explicații în cadrul unui proces contravențional într-o şedinţă de judecată, nefiind citată legal de a cunoaște data, ora şedinţei de judecată;

- instanţa de judecată mai menționează că, majoritatea actelor vizate şi anexate ia materialele contravenționale prezintă doar simple copii neautentificate

în modul corespunzător, iar ele în consecinţă nu pot confirma în sensul procedurii contravenţionale, cele impute în actele de învinuire. Neautentificarea actelor nu poate înlătura nevinovăţia sau fapta contravenţională, fapta nu este o hîrtie, dar o acţiune sau inacţiune. Şi declaraţiile agentului constatator la fel sunt probe însă în hotărîre nu se menţionează sau argumentează declaraţiile precum că sunt concludente, pertinente şi utile la caz,

- instanţa atestă că deşi se pretinde că cet.Ouş Svetlana i-au fost aduse anumite prejudicii în rezultatul acţiunilor iui Leşan Nicolae, pretinsa victimă nici nu este audiată nici pe primul capăt de acuzaţie şi nici ulterior. Instanţa nu a ţinut cont de dreptul omului - accesul liber la justiţie, şi dreptul de a prezenta probe în faza de pregătire a şedinţei de judecată, prin care demonstram prejudiciile morale suportate din vina făptuitorului. Consider în această situaţie că hotărîrea a fost emisă pe principii subiective. Şi în favoarea făptuitorului, apărîndu-1 de răspundere contravenţională;

- în situația data a fost încălcat dreptul la apărare prevăzut de art.26 Constituția RM, si art.378 CC al RM unde se prevede că în procesul contravenţional autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părţilor şi altor participant la proces deplină exercitate a drepturilor procesuale în condiţiile CC al RM.

În temeiul prevederilor art.471 Cod Contravențional, alin. (1) recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată, că cererea privind repunerea în termen al recursului urmează a fi respinsă, iar recursul este necesar de a fi respins ca depus peste termen, cu menţinerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) din Codul contravenţional, după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul și menţine hotărîrea atacată, dacă acesta este depus peste termen.

În temeiul prevederilor art.468 din Codul contravenţional, recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1).

Art. 469 alin. (1) din Codul contravenţional prevede că recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul

executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea hotărârii asupra ei.

Totodată, Colegiul Penal reţine că repunerea în termen a recursului este o prerogativă a instanței de recurs, care urmează să se pronunțe cu motivația respectivă în textul deciziei.

Colegiul Penal reţine că, hotărîrea judecătorească la cazul dedus judecății a fost emisă la data de 04 februarie 2020.

Potrivit materialelor dosarului dedus judecății se atestă că, recurenta Ouș Svetlana a făcut cunoștință cu materialele cauzei și hotărârea judecătorească la data de 16.11.2023 /f.d.173/. Însă a depus recursul abia la data de 28.12.2023, cu depășirea termenului legal prevăzut de lege.

Colegiul Penal menţionează, că în baza prevederilor legii procesual contravenționale, termenul de recurs este de 15 zile de la data pronunţării hotărîri, iar pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească.

Potrivit art. 230-234 Cod de procedură penală și art. 468 Cod contravențional, termenul de recursl este termen legal şi imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exerciţiul dreptului de a declara recursul şi nulitatea oricărei cereri de recurs înaintate după expirarea termenului.

Totodată, instanța de recurs reține că repunerea în termen se operează doar avînd prezente două condiţii cumulative: *întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate: calamitate naturală, accident, boală* ş.a., pe care apreciindu-le, instanţa de recurs va constata dacă situaţia invocată de recurent constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării recursului; recursul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale. Aceste condiţii îi privesc doar pe contravenient şi civilmente responsabilă, deoarece împotriva lor poate fi începută executarea. *Prin începerea executării pedepsei se înţelege prima zi de reţinere a persoanei în cazul pedepsei privative de libertate sau de intentare a procedurii de executare a pedepsei nonprivative de libertate, sau, după caz,* de sechestrare a bunurilor părţii civilmente responsabile etc.

Conform art. 468 Cod contravențional şi practicii judiciare despre judecarea cauzelor contravenționale în ordine de recurs, termenul de recurs este de 15 zile de la data pronunţării hotărîri integrale, dacă legea nu dispune altfel. În acest sens, se relevă că Curtea Europeană a Drepturilor Omului, *în cauza Sutter vs. Elveţia,* a statuat că de la data pronunţării hotărîrii începe a curge termenul de exercitare a căii de atac. Mai mult ca atît, cu privire la necesitatea prezentării părţilor la

pronunţarea integrală a sentinţei, Colegiul ţine să remarce că această chestiune este facultativă, adică părţile la dorinţă pot asista în şedinţă şi primi o copia a hotărîrii, sau ulterior se pot adresa pentru recepţionarea acesteia, însă indiferent de prezentarea sau neprezentarea acestora, termenul de atac a hotărîrii va curge începînd cu ziua următoare pronunţării.

Statuarea dată, nu este o *„concluzie a instanţei care nu are suport legal”,* ci rezultă din analiza coroborată a art. 468 Cod Contravențional.

Subsidiar celor consemnate supra, Colegiul menţionează că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită exhaustiv prin lege. Termenul respectiv este absolut şi are caracter imperativ, adică depăşirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuşi recursul a fost declarat după expirarea termenului, acesta urmează a fi respins ca declarat peste termen, cu excepţia cînd întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate, însă, la caz, această din urmă premiză nu s-a confirmat.

În recurs, nu s-au invocat motive întemeiate ce au determinat întârzierea declarării recursului, astfel, instanţa de recurs fiind în imposibilitate să repună în termen recursul. Mai mult, conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Colegiul Penal subliniază că în cazul în care termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 468 Cod contravențional este depăşit, adică recursul este declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, instanţa de recurs este obligată să soluţioneze chestiunea privind repunerea în termen a recursului.

Dacă întârzierea a fost determinată de motive neîntemeiate, recursul urmează a fi respins ca tardiv, fără judecarea fondului.

În instanța de recurs nu au fost constatate circumstanțe noi, care ar da temei pentru repunerea în termen a recursului declarat de Ouș Svetlana, nefiind anexate careva probe în acest sens.

Reieșind din prevederile legale și materialele cauzei penale enunțate mai sus, se statuează că recursul declarat la caz este depus peste termenul legal, circumstanțe în care instanța nu se va expune asupra fondului recursului declarat, or, soluția de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Relevante în acest sens sunt şi unele aspecte ale principiului securităţii raporturilor juridice ce se conţin în *hotărîrea CtEDO din 05 iunie 2012 în cauza Ghirea contra Moldovei*, unde s-a statuat că: „ ... principiul egalităţii armelor, care reprezintă unul din elementele noţiunii mai largi a procesului echitabil – presupune

că fiecare parte beneficiară de o posibilitate rezonabilă de aşi prezenta cazul în condiţiile, că nu ar pune-o într-un dezavantaj substanţial în raport cu cealaltă parte.” Prin alte cuvinte, aplicarea regulilor referitoare la termenele limită este de natură să aducă atingere principiului egalităţii armelor în cazul în care părţile nu beneficiază de aceleaşi mijloace pentru a-şi susţine argumentele în faţa instanţei.

Colegiul Penal constată, că întârzierea termenului de declarare a recursului nu a fost determinată de motive întemeiate, și în atare situație, se atestă necesitatea respingerii recursului propriu-zis ca fiind depus peste termen.

Astfel, Colegiul Penal consideră că în cazul în care recursul este tardiv, instanța de recurs nu se va expune pe fondul cauzei și motivele recursului, întrucât instanța de recurs nu a fost sesizată în conformitate cu legislația procesual contravențional.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a respinge capătul cererii depusă de Ouș Svetlana privind repunerea recursului în termen și ca fiind depus peste termen recursul declarat de către recurenta Ouș Svetlana împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 04 februarie 2020, menţinând hotărîrea atacată fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge capătul cererii depusă de Ouș Svetlana privind repunerea recursului în termen.

Se respinge ca depus peste termen, recursul declarat de către recurenta Ouș Svetlana împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana) din 04 februarie 2020, prin care a fost încetat procesul contravenţional în privinţa lui Nicolae Leşan, născut la *****, învinuit de comiterea contravenţiilor, prevăzute de art.74/3 , art.74/1 alin.(4), art.74/1 alin.(2), art.74/1 alin.(1) din Codul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Marcel Juganari

Judecători: Ion Bulhac

Silvia Cecan